

NS-wandeling De Bretten

Halfweg – Sloterdijk 10 km

Inleiding

Wandelnet heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelingen volgen meestal een deel van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW). NS-wandeling De Bretten is speciaal door Landschap Noord-Holland en Bret.bar ontwikkeld als NS-wandeling.

Je wandelt in **10 km** van station Halfweg-Zwanenburg naar Amsterdam Sloterdijk. Een verrassende route door een groene wildernis vol planten en dieren. Je loopt over grasdijken en slingerende onverharde paadjes, langs slootjes en kanalen. Verwar deze route overigens niet met het voor Amsterdammers bekende Brettenpad: een wandel- en fietsroute over verharde paden, gemarkeerd met wit-groene stippen.

Vanwege het sportieve en avontuurlijke karakter zul je iets langer onderweg zijn dan met een 'gewone' wandeling. Neem de tijd voor het trekpuntje over de sloot, kruip onder omgevallen bomen door en steek voorzichtig het smalle biezenbruggetje over. Veel wandelplezier!

Let op:

- Trek hoge wandelschoenen aan, zeker in natte periodes, want sommige paden kunnen drassig zijn.
- In het (late) voorjaar en in de zomer kunnen sommige paden overwoekerd raken door bramenstruiken en brandnetels. Er wordt helaas beperkt gemaaid. Draag liever geen korte broek, of loop de route op een ander moment van het jaar.

Heen- en terugreis

Station Halfweg-Zwanenburg en Amsterdam Sloterdijk liggen beide op de lijn Amsterdam-Haarlem/Beverwijk/Zandvoort. Er rijden meerdere treinen per uur naar Halfweg-Zwanenburg.

Kijk voor actuele tijden op www.ns.nl/reisplanner.

Horeca

Let op: de openingstijden veranderen regelmatig. Check ze daarom vooraf op de betreffende site.

- Onderweg zijn er geen horecagelegenheden.
- Aan het eind van de route, na 10 km: café, lunchroom en restaurant Bret. Open vanaf 12 uur, za, zo en ma gesloten; www.bret.bar

Markering van de route

NS-wandeling De Bretten is bewegwijzerd met wit-rode stickers waarin het NS-logo is opgenomen. Markeringen staan op straatmeubilair, zoals een hek, lantaarnpaal of routepaal. Er is vooral daar gemarkeerd waar twijfel over de juiste route kan ontstaan.

Waar beschrijving en markering verschillen, volg je de markering. Tussentijdse veranderingen in het veld worden zo ondervangen. De markering van de route wordt onderhouden door vrijwilligers van Wandelnet.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door ruim 900 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Zie www.wandelnet.nl.

Meldpunt Routes

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons: www.meldpuntroutes.nl.

Routebeschrijving

Tip: je kunt de route ook met je smartphone volgen. Download de app van Wandelnet in Google Play of de App Store. Zoek op routenaam en download thuis (wifi) de route. Zorg dat je telefoon is opgeladen en dat je locatiegegevens aanstaan.

Neem vanaf station Halfweg-Zwanenburg de uitgang 'Recreatiegebied' (dus niet de zijde van Sugar City). Beneden aan de trap rechtsaf over de parkeerplaats. Einde parkeerplaats rechts aanhouden, asfaltweg op. Meebuigen naar links, de weg heet nu Zijkanaal F-west-zijde. Links is de hoogwaterkering, rechts liggen de woonboten.

Op een kruising met fietspad rechtsaf. Aan je rechterhand verschijnt even verderop Zijkanaal F. Waar het fietspad naar rechts buigt richting brug, loop je rechtdoor. Ga door een klaphekje.

Volg de grasdijk met het kanaal aan je rechterhand. Blijf steeds de kruin van de dijk volgen langs het water. Links ligt het Geuzenbos, rechts het kanaal.

1. Spaarndammerdijk

Op de plek van deze grasdijk lag vroeger de Spaarndammerdijk: een kronkelige dijk tussen de Amstel en het Spaarne, aangelegd in de 13de eeuw om het gebied rond het oude dorp Sloten te beschermen tegen het IJ (hier inmiddels drooggelegd). Jarenlang was de Spaarndammerdijk de enige verbinding over land tussen Amsterdam en Haarlem. Bij de aanleg van het Westelijk Havengebied is de dijk grotendeels verdwenen. Maar hier is het verloop van de oude weg nog goed te zien. Aan het eind van de dijk staat een grenspaal uit 1624 die na veel omzwervingen weer op zijn oude plek staat.

Blijf de brede grasdijk steeds rechtdoor volgen; negeer verderop een smaller dijkje schuin naar rechts (pal langs het water). Loop richting de windmolens, even later loop je weer langs het water. Aan het eind bij een zandstenen paal (uit 1624) weer door een klaphek. Circa 100 m verder kom je weer bij een hek uit, naast het gemaal. Loop naar de linkerzijde van het hek en ga via het overstapje het hek over. Volg het asfaltpad dat naar rechts buigt en negeer het fietspad links. Volg de Weth. van Essenweg over het gemaal; houd het betonnen gebouw aan de rechterhand.

2. Gemaal met vispassage

Het elektrische boezemgemaal 'Halfweg' brengt water van de ringvaart van de Haarlemmermeerpolder omhoog naar het niveau van het Noordzeekanaal en de Amerika-haven (Amsterdam).

Naast het gemaal is in 2012 een vispassage aangelegd, zodat trekvis als glasaal, driedoornige stekelbaars en spiering niet belemmerd worden in hun reis. Deze vissen zwemmen namelijk graag van zout naar zoet water en omgekeerd. Dankzij de vispassage kunnen ze nu vanaf de Noordzee het gemaal passeren en naar de ringvaart van de Haarlemmermeer zwemmen (of omgekeerd). Tellingen wezen uit dat de vispassage in een grote behoefte voorziet: vele (honderd)duizenden vissen hebben het gemaal inmiddels gepasseerd.

Voorbij het gemaal, bij bordje 'Ruigoordroute', rechtsaf het fietspad op met het Kanaal om de West aan de rechterhand. Bij Y-18319 linksaf richting Amsterdam en via het fietspad onder het viaduct door. Je volgt even het Brettenpad, herkenbaar aan de wit-groene stippen op het pad. Direct na het viaduct het fietspad verlaten en rechtsaf de grasbaan op, onder aan het talud van de snelweg A5.

Aan het eind van de grasbaan, vlak voor sloot en spoorlijn, linksaf. Met behulp van het trek-pontje steek je de sloot over (trek aan het touw om het pontje voort te bewegen).

3. Haarlemmertrekvaart

Lange tijd was de Spaarndammerdijk de enige verbinding over land tussen Amsterdam en Haarlem. Het vervoer over de slingerende, hobbelige en modderige dijk was tijdrovend. Daarom werd in 1631 een trekvaart gegraven. Om de schuiten voort te trekken, werd naast de vaart de Haarlemmerweg aangelegd. Een jaar later voeren de eerste trekschuiten door de Haarlemmertrekvaart. Het veel comfortabelere vervoer over water was een doorslaand succes.

In 1672 werd de Haarlemmerweg verhard: een grote stap voorwaarts want het vervoer per trekschuit ging nóg sneller. De oude trekweg ligt er nog steeds; inmiddels is hij veranderd in rijksweg N200.

Na het pontje rechtdoor, graspad volgen met sloot en spoorlijn aan rechterhand. Aan het eind van het pad kom je op een veldje uit. Steek het veldje schuin over richting uitzichtheuvel (vlak voor de sloot naar links buigen). Sloot aan rechterhand houden, even later een rij bomen aan de linkerhand. *(Let op: als je op het open veld te veel links aanhoudt, kom je verkeerd uit op de parkeerplaats van een volkstuintencomplex.)*

Volg het paadje tussen bomenrij en sloot. Na circa 100 m rechtsaf en 10 m verder door een klaphekje. Het asfaltfietspad (Brettenpad) oversteken en rechtdoor gaan. Loop nu het graspad op, De Lange Bretten in.

4. De Lange Bretten

Tussen het Westelijk Havengebied en de Haarlemmertrekvaart in ligt een lange, smalle natuurstrook, die ook wel de laatste stadswildernis van Amsterdam wordt genoemd: De Lange Bretten. Oude met riet bedekte veenweidegebieden, moerassen, heuvels, sloten en kreken herbergen een wildernis vol vogels, planten en dieren.

Hoewel wegen, industrie en woonwijken nooit ver weg zijn, leven er dieren als waterspitsmuis en rugstreeppad. Bunzing, vos en hermelijn leven er samen met Schotse hooglanders en Hollandse landgeiten. Roerdomp, buizerd, koekoek en bruine kiekendief komen er graag. Er groeien wilgen, berken en meidoorns, maar ook duindoorn. En dat is bijzonder, want de meeste duindoorns komen, zoals de naam suggereert, alleen in duingebieden voor.

Volg het slingerende struinp pad circa 1 km. Bij twijfel het hoofdpad volgen en zijpaadjes negeren. Na bijna 1 km verschijnt de sloot aan je rechterhand. Loop langs de sloot. Het struinp pad gaat naar rechts over een dam. Ga linksaf, volg het paadje met de sloot aan je linkerhand tot aan het fietspad (Brettenpad). Hier linksaf (rechts is een picknickbank) en meteen, na circa 5 m, weer linksaf het struinp pad op. Nu ligt de sloot aan je linkerhand. Een pad rechts negeren; even verderop buigt het struinp pad samen met de sloot naar rechts.

Aan het eind van het struinp pad, vlak voor de spoorlijn, linksaf het asfaltfietspad (Brettenpad) op. Neem na circa 25 m op een splitsing het linker asfaltpad. Let op: direct na 15 m het asfaltpad verlaten en linksaf het struinp pad op. Volg het slingerende paadje. Aan het eind van het paadje rechtsaf. Volg het slingerende hoofdpad en negeer kleinere zijpaadjes rechts en links. Ga op het asfaltfietspad linksaf.

Direct na 20 m op een driesprong van asfaltfietspaden bij Y-64267 rechtsaf richting 'Centrum'. Volg het asfaltfietspad onder het viaduct door. Na het viaduct scherp linksaf, via de betontrappen omhoog. Bovenaan linksaf, trottoir langs de autoweg volgen (Australiëhavenweg). De spoorlijn oversteken en meteen daarna linksaf, licht naar beneden over een parkeerplaatsje. Einde parkeerplaats rechtdoor langs de informatiepanelen. Het asfaltvoetpad buigt eerst naar links, dan naar rechts en gaat over een bruggetje. Voorbij een speelterrein (rechts) ga je weer een houten brug over. Volg het pad rechtdoor (zijpad rechts negeren) met spoorlijn en sloot aan de linkerhand.

Circa 50 m na de brug rechtsaf een struinp pad op. Het slingerende paadje komt vrij snel op het asfaltpad uit; ga hier rechtsaf. Direct op een driesprong linksaf, het asfaltfietspad op. Ga direct na 25 m op de volgende driesprong van fietspaden, bij informatiebord De Brettenburg, rechtdoor, steil omhoog het talud op.

5. Brettenburg

Op de plek waar je nu staat, had een park met heuvels en vijvers moeten liggen. De naam was al bedacht: park Brettenburg. De puinstortheuvels, afkomstig van verschillende slooprojecten, waren opgenomen in het

parkontwerp. Maar het plan uit 1979 werd nooit uitgevoerd. Althans, op twee bomenlaantjes na. De heuvel waar je nu voor staat, bestaat uit puin, beton en asfalt afkomstig van gebouwen uit de buurt van het Waterlooplein, in verband met de aanleg van de eerste metrolijn. Iets verderop, waar het pad steil omlaag gaat, verlaat je de puinheuvel.

Boven op het talud het onverharde slingerpaadje vervolgen langs puinafval. Een asfaltpad kruisen en rechtdoor het struinp pad blijven volgen. Even verderop gaat het paadje venijnig steil omlaag; *wees voorzichtig, het pad kan glad zijn, zeker als de ondergrond nat of vochtig is.*

Op het asfaltfietspad rechtsaf, brug over. Direct daarna, op een splitsing van fietspaden met kunstwerk en Y-64266, linksaf richting 'Centrum'. Volg het Brettenfietspad met flauwe bocht naar rechts en naar links. Direct daarna rechtsaf, voorzichtig een bielzen bruggetje oversteken. *(Brug liever mijden? Volg dan het asfaltpad tot einde; daar rechtsaf, voetpad langs Seineweg. Route oppikken bij verkeerslichten, één alinea verder.)*

Op de grasbaan linksaf; N200 en Haarlemmer-trekvaart aan rechterhand houden; schuin voor je staat molen De 1200 Roe.

6. Oudste spoorbaan van NL

Op de plek van deze grasbaan lag vroeger de eerste spoorlijn van Nederland. Hij werd in 1839 aangelegd en verbond Amsterdam met Haarlem. De treinrit duurde 25 minuten en dat was veel sneller dan het vervoer per trekschuit. En dat terwijl de prijs van een derdeklas treinkaartje vergelijkbaar was met die van de trekschuit.

Toch bleef de trekschuit nog tot 1860 in gebruik. De gemeente Amsterdam wilde zich niet uit de markt laten drukken door een particuliere spoorwegmaatschappij en gaf de schippers daarom subsidie. Tussen 1860 en 1878 pendelde er nog één schuit per dag naar Haarlem. Maar in 1878 had de trein de strijd om de reiziger definitief gewonnen.

Aan het eind van de grasbaan rechtsaf, trottoir volgen langs verkeersweg. Bij de (fiets) verkeerslichten linksaf, Seineweg oversteken. *(De lichten zijn ingesteld op fietsers en niet op voetgangers, het licht staat kort op groen.)*

Aan overzijde van de Seineweg linksaf, even het trottoir volgen.

Let op: ga vóór fietspad dat naar rechts gaat en circa 5 m vóór Y-7697, rechts het trottoir af en een struinpaadje op. Volg dit pad – langs de rietkraag van de Trekvaart en door een bosstrook – een kleine kilometer. Zijpaadje links naar de asfaltweg negeren, blijf door het bos lopen.

(Ter hoogte van een grote voetbal, links langs de weg, staat langs het fietspad kunstwerk 'Deur naar het verleden', met informatie over de oorsprong van de naam 'Bretten'.)

Je komt uit op een asfaltfietspad. Ga rechtsaf. Direct na een cortenstalen kunstwerk, bij de zwarte wandelwegwijzer Y-17791 002, meebuigen naar links richting station Sloterdijk.

Blijf aan de linkerkant van de weg (Radarweg) lopen; steek de Arlandaweg over en ga bij de volgende (voetgangers)stoplichten naar de andere kant van de (Radar)weg. Ga linksaf en via wilde bloementuinen bereik je de ingang van station Sloterdijk. Schuin links daarvan staat een rood containergebouw; dat is de Bret.bar, waar je desgewenst iets kunt drinken voordat je de trein instapt.

Deel je ervaringen

en schrijf een review:

<https://www.wandelnet.nl/wandelroute/676/De-Bretten/review>

Alle gegevens in deze beschrijving en op de routekaart gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze NS-wandeling werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Stichting Wandelnet en NS aanvaarden echter geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet. (150216)

Rev: 10/12/23